

Stvoření ?lov?ka

Převod materiálu

Jiří Bureš

Pořadí v lekci

3

Téma

- ?lov?k je stvořen jako ta/ten, kdo žije pro druhého.
- ?lov?k je stvořen, aby komunikoval a žil v blízkém vztahu s Bohem.

Cíle

- Poděkujeme s dětmi Bohu za to, že stvořil a chrání naši rodinu (předškolní děti).
 - Děti si uvědomí, že život bez druhého ?lov?ka je neúplný a prázdný (školní děti).
 - Děti se dozvědí, že je to Ježíš, kdo v ?lov?ku obnovuje porušený Boží obraz (starší školní děti).
-

3.1 Pro učitele

Biblické texty: Gn 2,4–25; Gn 1,26–27; Ko 1,15

3.1.1 Výkladové poznámky

Gn 2,4–25 (předškolní a školní)

- Tzv. druhá zpráva o stvoření se liší od Gn 1 především tím, že vše je vyprávěno ve vztahu k ?lov?ku, z lidského úhlu pohledu. Zároveň je to sv?t, který (ještě) nepoznal lidský hřích, tj. sv?t, jaký by m?l být.
- Adam není klasické jméno (jinde se jako jméno nevyskytuje a nepoužívá, až v Novém Zákoně). Toto hebrejské slovo znamená „?lov?k“. V adamov? příběhu jde o každého ?lov?ka, „Adam je Kdokoli“ (Nico ter Linden).
- Zem? Eden: Ráj není kdesi daleko. Podle geografických údaj? v textu (?ty?i ?eky) byl edenskou zahradou z?ejm? mín?n tehdy známý sv?t, tj. Přední východ. D?jíst?m je celý sv?t, adam je kdokoli z nás... je to náš příběh.

Dva protichůdné pohledy na ?lov?ka:

- Je prach ze země : slovní hří?ka, ?lov?k (ádám) je utvořen z prachu země (adámá). ?lov?k podléhá omezením hmoty, přírodním proces?m a záchv?v?m pud?.
- Hospodin mu vdechl dech života : Dech nejen oživuje (v. 7 b), ale ukazuje také na bezprostřední spole?enství: B?h je ?lov?ku stejn? blízko jako jeho vlastní dech. Tato blízkost byla narušena hříchem, ale nebyla zcela zničena; lidská duše touží po obnov? bezprostředního vztahu s Bohem. Normální je žít z Božího dechu.

Co stvořený ?lov?k potřebuje:

- Domov: B?h postavil ?lov?ka do zahrady. Sv?t bez hříchu je zahradou pro ?lov?ka. Na zahrad? ne?ekáme neúspěch ani ohrožení, příroda je tu v harmonii s námi. Vyhnání ze zahrady (Gn 3) je

momentem, kdy ?lov?k ztrácí d?v?rný vztah ke sv?tu jako k domovu, darovanému Bohem.

- Práci, poslání: aby ji obd?lával a st?ežil. Na zahrad? pracuje každý rád, protože tam naše úsilí málokdy p?ijde vnive?. Teprve kv?li h?íchu adama se z práce stane d?ina, kterou ?asto podstupujeme jen proto, abychom se n?jak užívali.
- Druhého: „Není dobré, aby ?lov?k byl sám.“ Jiné tvory ?lov?k pojmenuje, pochopí je, m?že je vycvi?it a ovládat. Ale pot?ebuje n?koho, kdo by pro n?j z?stal otazníkem (K. Barth), pot?ebuje jiného — jinou. Vztah muže a ženy, který vyústí v manželství, není jedinou formou takového spole?enství, ale je formou p?íkladnou (v 24). Bez spole?enství (partnerství, p?átelství, solidarity...) není ?lov?k ?lov?kem.
- Operace kosti ilustruje: partnerka je jiná a sou?asn? harmonicky dopl?ující. Práv? jinakost a dopl?ující soulad je zdrojem nadšení muže („je to kost z mých kostí“). Tuto jinou m?že milovat i nenávid?t, ale nikdy ho nebude nudit, nebude se cítit sám. Tato k?stka mu chyb?la k úplnosti.
- „A? muženou se nazývá, vždy? z muže vzata jest.“ Nep?eložitelná slovní h?í?ka. Muž je hebrejsky iš, žena iššá. Jako se podobají slova, tak se podobají muž a žena.

Gn 1,26–27 a Ko 1,15 (starší školní)

Stvo?il ?lov?ka, aby byl obrazem Božím: Boží obraz není vrozená schopnost, ale pravý vztah k Bohu. Obraz komunikuje se vzorem. Stejn? tak dostává ?lov?k pov?ení komunikovat s Bohem, žít v bezprost?edním vztahu s ním, p?edávat jeho obraz dál.

- „Aby byl naším obrazem... a? lidé panují“ : Podobn? jako B?h je Pánem všeho, je i ?lov?k ustanoven správcem stvo?ení.
- „Aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu“ : Nejsme stvo?eni jako jednotlivci. Komunikace a vzájemná pomoc je to, co ke stvo?enému ?lov?ku bytostn? pat?í. Proto je ?lov?k stvo?en „ve dvou verzích“.
- Z pohledu Nového zákona: ?lov?ku se stále mén? da?í být Božím obrazem, protože h?ích ni?í komunikaci s Bohem. Církevní otcové mluvili o ztraceném obraze, o zauzlované situaci celého lidstva. Ale: ?lov?k neobnoví p?vodní vztah tím, že se obrátí do minulosti, že bude hledat dávné schopnosti nebo p?írodního ?lov?ka. Jediný pravý obraz je ten, který nakonec dává lidstvu B?h: jeho Syn. Kristus „je obraz Boha neviditelného“ (Ko 1,15).

3.1.2 Úskalí

- Navrhujeme vynechat prozatím téma zákazu jedení ze stromu poznání dobrého a zlého, abychom se soust?edili na ostatní obsahy vypráv?ní.
- Vyhn?me se slovnímu spojení „stvo?il ?lov?ka ke svému obrazu“ nebo „k obrazu svému“. Tato formulace vyjad?uje v obecné ?eštin? „ud?lat si podle svého gusta“, což má zcela jiný význam, než biblický text. M?žeme tento rozdíl d?tem vysv?tlit, pokud by spojení použily.
- D?ti pravd?podobn? dávno znají p?íb?h jako „p?íb?h muže jménem Adam, kterému chyb?la ženská“. To je škodlivý obraz. Adam je v p?íb?hu ?lov?k, který byl rozd?len na muže a ženu. Doporu?ujeme používat ve vypráv?ní d?sledn? „?lov?k“ namísto „adam“, pokud nechceme upadnout do tohoto povrchního stereotypu. D?tem (na dotaz) stru?n? vysv?tlíme, že adam znamená prost? ?lov?k.

3.1.3 Odkazy

Alternativní úlohy

Vries, Tinnie de: Tím vše za?íná. Amsterdam: Nederlandsche Zondagsschool Vereeniging, 1989; s.12–13.

Linden, Nico ter: Povídá se... podle Tóry. Benešov: Eman, 2015; s. 17–19 nebo s. 20–22.

Balcar, David — Gallus, Petr — Šorm, Zdeněk — Férová, Lydie: Dvakrát m??, jednou v??. Pr?vodce sv?tem víry pro náctileté. Praha: ?eskobratrská církev evangelická, 2012. (Oddíl ?lov?k, str. 2 a 4. — velmi vhodné.)

Odkazy na další materiály najdete pod ?íslem p?íslu?né kapitoly (3.1.3) na adrese <http://goo.gl/h6HI4V>.

Další literatura

Vácha, Marek Orko: Návrat ke stromu života. Brno: Cesta, 2005.

Vácha, Marek Orko: Tan?ící skály. Brno: Cesta, 2003.

3.2 Pro d?ti

3.2.1 P?edškolní d?ti

Forma: společné pozorování obrazu Stvo?ení od Siegera Ködera.

Kdo je uprost?ed obrázku? (Maminka, tatínek, d??átko.) Úpln? uprost?ed je dít?. Víte, co d?lá? (Maminka ho kojí.) Vy už jste v?tší, umíte chodit, umíte samy jíst. Ale každý z vás byl takové malé miminko. Maminka vás nosila a objímala. I my velcí, dosp?lí jsme byli takové docela malé d?ti. (Upozorn?te d?ti kam se maminka dívá. Je soust?ed?ná jen na dít?, myslí na n?j. Ruka, která d??átko p?idrží — komu pat?í? Asi mamince, je menší.) Tak to cht?l Pán B?h: každému ?lov?ku dal maminku, která ho objímá a pe?uje o n?j, Pán B?h na nás myslí, drží nás ve své ruce. (Zazpíváme s d?tmi jednoduché díky, nap?. první sloku D?kujem ti Pane Bože [BTS 18].¹ Pokud nezpíváme, text m?žeme recitovat s akcí.)

A co maminka — ta má taky n?koho blízko sebe? (Tatínka.) Co d?lá tatínek? (Objímá maminku i s d??átkem, maminka se o n?j opírá.) Všimn?te si velké ruky vep?edu, pat?í tatínkovi. Ta ruka vypadá siln?, siln? ji než mamina. Vypadá, že by mohla ochránit p?ed nebezpe?ím, kdyby p?išlo. Tatínek chrání maminku i dít?. Tak to cht?l Pán B?h: mamince a dít?ti dal tatínka, aby se o n?j mohli op?ít, aby je chránil. Pán B?h na nás myslí, on nás drží ve své ruce.²

(D?kujem ti...)

Pozorujeme další v?ci na obraze. Co d?lá pejsek? (Poslušn? sedí, hlídá, ?eká na n?co dobrého, nebo na rozkaz.) Jsou tam další zví?ata? (Motýl, šne?í ulita.) Možná máte také doma zví?ata. Zví?ata nám pomáhají a d?lají radost (tatínkovi, mamince — a d?tem nejvíc). Tak to cht?l Pán B?h: abychom žili na sv?t? s jinými tvory, s pejsky, motýly i šneky. Pán B?h na nás myslí, on nás drží ve své ruce.

(D?kujem ti...)

Pozorujeme ovoce, popisujeme jednotlivé plody. Ptáme se d?tí, co mají nejrad?ji? Co se dá vyrobit z plod?, vína nebo obilí? Jablka, hrozny, banány, to všechno máme k jídlu. Tak to cht?l Pán B?h: abychom žili na sv?t? s pejsky, motýly i šneky. On na nás myslí a drží nás ve své ruce.

(D?kujem ti...)

Ješt? jednou se podíváme na obrázek:

A podívejte se na ty velké ruce naho?e a dole. Co d?lají? (Drží, podpírají, chrání, objímají.) To jsou Boží ruce. Maminka objímá dít?. Tatínek chrání maminku a dít?. A Pán B?h objímá a chrání celý sv?t, celou naši rodinu. On na nás myslí a stále nás drží ve své ruce.

Aktivity

- P?ipravíme velký papír s p?edkresleným obrázkem rodiny, matka, otec, dítě uprostřed. K tomu p?ibereme p?írodní materiál (barevné listy ze strom?, okv?tní lístky, jehličky, kapradiny...), které spolu s d?tmi lepíme kolem dokola, tak, aby rodina byla obklopena p?írodou. M?žeme obraz domalovat vodovkami.
- P?ineseme si s sebou trochu ovocných plod? a zeleniny a n?kolik misek. Vystrojíme spolu s d?tmi okolo obrázku malou p?írodní hostinu, kterou pak společn? sníme. Na záv?r op?t pod?kujeme za jídlo — zazpíváme „D?kujem ti...“

Pom?cky Barevn? vytišt?ný obrázek Siegera Ködera (odkazy najdete pod ?íslem p?íslušné kapitoly [3.2.1] na adrese <http://goo.gl/h6HI4V>; doporu?ujeme zvolit co nejv?tší formát). Obrázek m?žeme také promítat na ze?. Jen v naprosté nouzi jej m?žeme ukázat na monitoru.

3.2.2 Mladší školní d?ti

Motivace — puzzle bez jednoho dílku

Jeden dílek puzzle schovejte, dejte skupin? úkol: postavte to za co nejkratší dobu. (P?edstírejme ?asomíru, to napom?že p?ekvapení z nesplnitelnosti úkolu.) Na rozho?ení skupiny reagovat v klidu a vypráv?ním.

Možná se vám to stalo i doma: Jeden jediný dílek se ztratí a už je to celé zkažené. N?kdy si ani nepamatujeme p?esn?, co na tom dílku bylo, co vlastn? v obrázku chybí. Co chybí tady? Jak obrázek vypadá bez dílku? (Nevíme, jak se tváří, co d?lá / není to celé / není v tom klid / ruší to.) My si dnes povíme p?íběh o n?kom, kdo m?l velké nadání a m?l všeho dost. Ale n?co mu chyb?lo. Pot?eboval ještě n?co, aby byl celý. Aby m?l klid.

?lov?k na scén?

(B?hem za?átku vypráv?ní m?žeme zakrýt puzzle, kv?li soustřed?ní. V následujícím vypráv?ní je vyzna?eno to, co tvoří kostru p?íběhu. Doporu?ujeme vypráv?t vlastními slovy.)

Naše vypráv?ní za?íná v dob?, kterou nikdo nepamatuje. Zem? byla jen temné skalisko, p?es které se valily záplavy vody a smývaly z n?j prach. Jen kámen, voda a prach.

Ale to už Hospodin B?h p?ivádí na scénu našeho hrdinu — a to je ?lov?k. Ten ?lov?k je taky složený z prachu, je to jen kus hmoty, vždy? on je docela k?ehký! Kdoví, jestli ho neskolí n?jaká nemoc, jestli ho nespláchně n?jaká povodeň? Co ten k?ehou?ký tvor v drsném sv?t? dokáže?

Jenže Hospodin B?h tomu k?ehkému materiálu v?ří. Vloží do n?j sv?j dech, a ?lov?k je ho plný. A dýchá, mluví, sm?je se, zpívá, modlí se. Nádech — výdech — nádech. Cítíte tu Boží sílu a energii?

Tak honem, kam tu energii vložíš, ?lov?e? K ?emu v život? budeš? A Hospodin B?h mu p?ipraví zahradu v zemi Eden, zahradu plnou ovocných strom?. Krásné místo a v n?m: krásný úkol. Obd?lávej zemi a chra? ji. A ?lov?k se diví, jak mu ta práce jde od ruky, vždy? ono to roste skoro samo. A nejen roste, ale i plodí.

N?co chybí

Te? už je obraz našeho hrdiny úplný. Má Boží dech. Má krásné místo k životu. Má práci, která jde dobře od ruky. A ve?er se nají jablek, hrozn? nebo manga, na co má zrovna chu?. Takového ?lov?ka cht?l B?h, to mu daroval. Ten se má! Nic mu nechybí.

(Odkryjeme znovu puzzle, nebo na n? ukážeme.) Jenže ono chybí. N?co mi chybí, uv?domil si ?lov?k. Jsem sám. Tolik v?cí mám, tolik jako je kostek ve skláda?ce. Ale klid a pokoj v tom není. S nikým si nepopovídám. S nikým si nezahraji. Nikdo mi nepom?že.

A ?lov?k se díval a hledal kolem sebe, ale nikde nenašel to, co mu chyb?lo. Louky a lesy byly krásné, ale nebyl v nich pohyb. Hv?zdná obloha byla úchvatná, ale hv?zdy ml?ely. Nejdál došel ?lov?k se zví?aty: psi št?kali, ko?ky se k n?mu p?átelsky tulily, kon? ?ekali na žrádlo. Ale povídat si s nimi nemohl. Dal jim jméno, pojmenoval je. Ale oni mu jménem ne?ekli, neodpov?d?li. Jak by taky mohli?

?lov?k pot?ebuje druhého

K d?tem:3 Co byste mu poradili? M?že ?lov?k z?stat úpln? sám? Možná vás už n?kdy napadlo, že by to bylo jednodušší, být bez t?ch druhých. Všechno byste m?li jen pro sebe. Mohli byste si d?lat, co by vás napadlo. Nikdo by vás neotravoval.

Ale takového ?lov?ka B?h nechce. Takhle nás nestvo?il. Hospodin B?h ?ekl: Není dob?e, aby byl ?lov?k sám. Každý pot?ebuje n?koho jiného, maminka tátu, sestra bráchu, kluk n?jakého kamaráda. Pot?ebuje si s n?kým povídat, n?koho mít rád, n?komu pomáhat. Kdo žije jen sám pro sebe, tomu n?co chybí, ten nemá klid. Není dob?e, aby byl ?lov?k sám.

A tak B?h uspal ?lov?ka v zahrad?. A vyjmul mu žebro, vyoperoval mu kost z boku. (Ukážeme chyb?jící dílek z puzzle.) A z kosti u?inil jiného ?lov?ka. — Potom se vzbudil ?lov?k z um?lého spánku, protírá si o?i, kdo to tu stojí? Je skoro jako já, ale nejsem to já. To je n?kdo jiný — jiná! A vyk?ikl nadšením: vždy? je to kost z mých kostí, to je ta ?ást, která mi chyb?la, proto jsem nem?l klid! (Vložíme dílek do puzzle.)

Ti dva, on a ona, od té doby pat?í k sob?, stojí za sebou, pomáhají si, d?lí se o jídlo. Te? je to dob?e, kone?n? je ten puzzle celý. B?h nechce, abychom byli sami, bez kamarád?, spolužák?, bez rodiny, jen pro sebe. ?lov?k je stvo?en pro druhého.

Pom?cky Puzzle — doporu?ujeme spíše puzzle s menším po?tem v?tších dílk?, aby úkol netrval dlouho. Dílek, který p?edem vyjmeme, bychom m?li vybrat tak, aby obrázek viditeln? „zkazil“, nap?. obli?ej nebo úsm?v, nebo zamlžil, co se na obrázku d?je. Máte-li puzzle s dvojicemi (Rumcajs a Manka, Bob a Bobek, krte?ek a myška), vyberte dílek tak, aby porušil partnerství.

3.2.3 Starší školní d?ti

Být obrazem znamená p?edávat / komunikovat

Už jste n?kdy pracovali s kamerou? Anebo jste n?co to?ili s mobilem nebo tabletem?

Když to nato?íte a chcete p?enést obraz, musí fungovat komunikace. Kamera n?co nasnímá, uloží to jako informaci. Pak si to t?eba vypálíte na cédé?ko (nebo uložíte „na flešku“, nebo sdílíte na webu). A pak to n? kde jinde na obrazovce vidí druzí lidé.

Ale co když p?edávání nefunguje, co když se komunikace nepoda?í? Když se poškrábe CD nebo když je soubor zavirovaný? Obraz je poškozený. Bez p?edávání, bez komunikace nemáme v?rný obraz.

Dnešním tématem je ?lov?k — jak ho B?h stvo?il, jak nás B?h stvo?il, jaké nás cht?l mít. Bible k tomu ?íká d?ležitou v?tu: B?h stvo?il ?lov?ka, aby byl jeho obrazem. (Verš m?žeme napsat nebo ho mít napsaný a odkryt ho.) To je úkol pro nás, naše poslání: být Božím obrazem. P?íjímat od Boha — komunikovat s Bohem — sdílet to, co je B?h. To byl úkol ?lov?ka od samého za?átku.

Jenže hned se objeví problém, hned na prvních stránkách Bible: Porucha! Kam se ten obraz podí? Když se podíváte kolem sebe, na (zde uvedeme nejlépe konkrétní současné problémy, které mohou dít znát, podvody v politice, hádky v rodině, násilí ve škole), kde je ten Boží obraz? ?lov?k to zkazil. Komunikace se nepodařila, spojení nefunguje. A je to ještě horší, ten soubor se poškodil, je zavírovaný. Najde se někdo, kdo ten obraz rozluští, kdo to odvírá? Kdo obnoví komunikaci s Bohem?

Hra „Kdo je X?“ aneb Kde najdeme Boží obraz?⁴

Rozdáme dítěm kvízovou tabulku (případně je rozdělme do dvojic). Zkusíme te? spolu hledat takové hrdiny bibl. příběhy, kteří byli Božímu obrazu opravdu blízko. Snad se na konci dostaneme k tajemství ztraceného Božího obrazu. Zahrajeme si k tomu hru. Ke každé postavě mám hádanku. Pětu postupně tři charakteristiky (co mluví pro, proti a co je o postavě nejznámější). Po každé charakteristice zkuste do tabulky napsat, kdo by to podle vás mohl být. Zkuste uhodnout co nejdříve!

(1)

- Pro: Muž X je obrazem toho, co to znamená „uvěřit“. Součástí Božího lidu se ale stal až ve starším věku. Byl natolik významný, že se každý Izraelec nazývá synem X nebo dcerou X. Kdo je X?
- Proti: Největším selháním X bylo to, že opakovaně ztratil víru v Boží slib, že z něj vzejde velký národ a že získá zaslíbenou zemi. Když byl dlouho bezdětný, zkusil mít syna se svou egyptskou otrokyní. Kdo je X?
- Nejznámější je velký čin víry X. Uposlechl Boží pokyn a šel k místu, kde měl obětovat svého syna — ale Bůh jej na poslední chvíli zadržel, protože si nepřeje lidskou smrt. Kvůli jeho víře se k X jako k „praotci víry“ hlásíme i my křesťané. Kdo je X?

(2)

- Pro: Tato kandidátka zobrazuje radost a vděčnost. Když se Y narodilo dítě, řekla: „Bůh mi dopřál, že se můžu smát. Se mnou a? se směje každý, kdo to uslyší.“ A své dítě pojmenovala podle smíchu. Kdo je Y?
- Proti: Y se bohužel smála už rok předtím, když potají vyslechla slib Božích posel. Připadlo jí to jako hloupý vtip, neuvěřila, že by ve svém stáří mohla ještě mít dítě, tím spíš, že se to za celý život nepodařilo. Kdo je Y?
- Nejznámější je to, že z jediného dítěte Y povstal celý Boží lid Izraele. Byla ženou první osoby našeho kvízu. Kdo je Y?

(3)

- Pro: Aťkoli je X postavou Starého zákona, bývá jeho příběh přirovnáván k příběhu Ježíše. Stal se otrokem a byl ve vězení, ale Bůh ho nikdy neopustil. Nazvali ho „spasitelem světa“, protože zachránil pohanskou zemi před hladomorem. Kdo je X?
- Proti: Chyběla mu pokora. X se vychloubal svým nadáním a svým významem, bratři i rodiče mu vyprávěli své sny, ve kterých se mu všichni klaněli. Bratři ho neměli rádi a říkali mu „Mistr snů“. Kdo je X?
- Nejznámější je scéna, kdy se bratři rozhodli X zabít a hodili ho do studně. Nakonec jej ale vytáhli a prodali do otroctví do Egypta. Otci ukázali jen zakrvavený plášť. Kdo je X?

(4)

- Pro: Příběh X je obrazem obrácení člověka k Bohu. Udělal mnoho chyb, ale v Bibli se o něm píše, že „bojoval s Bohem i lidmi a obstál“. (Z jeho synů vzešlo dvanáct kmenů Izraele.) Kdo je X?

- Proti: Xovo jméno znamená lstivý nebo úskočný, protože se spoléhal na svoji chytrost místo na Boha. Přelstil svého bratra a podvedl i svého otce. Nakonec musel utéct z domova. Kdo je X?
- Nejznámější je scéna, kdy X využije toho, že jeho bratr Ezau má strašný hlad, a koupí od něj výsady prvorozeného syna za mísu čočky. Kdo je X?

(5)

- Pro: X je obrazem Boží spravedlivé vlády. Začínal jako obyčejný pastevec, ale domohl se významného politického postavení. Jeho jméno znamená „milovaný“. Kdo je X?
- Proti: X byl vícekrát nelítostný vůči svým nepřítelům. Nejhorší věci se však dopustil na vrcholu své moci. Zakoukal se do vdané ženy a měl s ní syna. Aby se jejich vztah utajil, zosnoval X „náhodné“ zabití jejího muže ve válce. Kdo je X?
- Nejznámější je X pro své první vojenské vítězství. Ještě jako mladíček porazil bojovníka, který urážel Boží lid, s pomocí obyčejného praku. Bůh mu také slíbil, že z jeho rodu jednou vzejde spasitel. Kdo je X?

(6)

- Pro: Zřejmě nejlepší kandidátkou na Boží obraz je žena Y, která však překvapivě nevykonala žádný velký viditelný čin. Až Y řekla, že je výjimečná díky Boží milosti. Kdo je Y?
- Proti: Je těžké najít něco, co by mluvilo proti Y. Snad jen to, že párkrát nechápala svého syna, který se připravoval na cestu, která skončila na popravišti. Kdo je Y?
- Nejznámější je scéna narození jejího syna. Těhotná Y nemohla najít v cizím městě přístěší, a tak nakonec v nouzi porodila v prostorách pro dobytek. Po porodu ji místo sudíček navštívili pastýři. Kdo je Y?

(7)

- Pro: Ježíš o něm jednou řekl, že „mezi těmi, kdo se narodili z ženy, není nikdo větší než X.“ Ježíš se ovšem s X setkal pouze jednou (u tebe). Později byl X nespravedlivě popraven. Kdo je X?
- Proti: Sám X by byl výborným kandidátem, ale tvrdil, že nemá ani na to, aby tomu pravému zapnul sandály.
- Nejznámější je to, co X zavedl. Ti, kdo slyšeli Xovo kázání a chtěli očistit a změnit svůj život, se nechali od X ponořit do tebe. Tuto činnost později doporučil i Ježíš, takže ji v jiné podobě konáme dodnes. Kdo je X?

(8)

- Pro: X přebýval ve věku jen pár let. O Bohu mluvil, jako by patřili do jedné rodiny. Nikdy o sobě nenapsal žádnou knihu, přenechal to jiným lidem. Kdo je X?
- Proti: Proti tomu, že X je pravým Božím obrazem, se postavilo dost významných lidí. Zpřisobil si to sám: chodil na hostiny se známými podvodníky a odpouštěl hříšným ženám. Nikdo říkal, že X má svoje schopnosti od otce, jiní nesnášeli jeho učení a chtěli ho kamenovat. Ale podle dochovaných zpráv X nikdy nejednal zle, dokonce ani proti nim. Kdo je X?
- Nejznámější je Xova cesta do Jeruzaléma. Pochopil, že, má-li být pravým Božím obrazem, musí ukázat lásku ke všem lidem, dokonce i nepřítelům. Nechal se proto zatknout, a byl popraven podle římského způsobu. Svého Otce prosil za odpuštění pro všechny, kdo se na něm provinili, i pro nás. Proto je v Bibli o X napsáno: „on je obraz Boha neviditelného“. Kdo je X?

Řešení Abraham, Sára, Josef, David, Jákob, Marie, Jan Křtitel, Ježíš.

Je vhodné kvíz vyhodnotit. Základní vyhodnocení počítá s tím, že A=3 body, B=2, C=1, špatné odpovědi se netrestají. Jiné rychlé hodnocení, které děti srovnává méně — kdo má nejvíce A, kdo B, kdo C.

Závěr Když chceme žít podle Božího obrazu, máme tuto možnost — naučit se to od Ježíše. Přist jeho příběh, přemýšlet, co by dělal na mém místě, dívat se na svět jeho očima. Ježíš v nás obnovuje ten ztracený, „zavirovaný“ obraz Boží.

Pomůcky Tabulky na zapisování výsledků (viz <http://goo.gl/h6HI4V>).

3.2.3 Přesah

- Rozhovor: Kdyby do řady kandidátů patřily moderní osobnosti, koho by tam děti navrhly?
 - Zahrajeme si jednoduchou hru, při které se rozdělíme do dvojic a nastavujeme si zrcadlo — obraz.
 - Dětem můžeme na závěr rozdat okopírovaný kvíz, aby jej vyzkoušeli doma na rodičích.
-

3.3 Liturgie

3.3.1 Písně

Nejsi sám svět (Svítá 157); Kristus je má síla (Svítá 166); Žalm 8 (Svítá 76); Díky (Svítá 45)

3.3.2 Biblický text k zapamatování

Není dobré, aby byl člověk sám. (Gn 2,18)

3.3.3 Rituál

Ke společnému zpěvu nebo volání: Hospodine, jak vznešené je tvoje jméno po vši zemi (Svítá 76).

3.3.4 Okénko do bohoslužeb

Zazpívejme Díky (Svítá 45). Ocituje poslední slova písně: „Díky, že vřelým tvému hlasu, že ti patříit smím“ — to je to, o co dnes v NŠ přijde.

3.3.5 Modlitba

Bože, ty jsi nás stvořil a poslal do světa. Jsme ti vděční za Ježíše, za to, co nám o tobě řekl, za lásku, kterou nám ukázal. Prosíme tě, ať se od nás naučíme žít s druhými lidmi — bez závisti, beze strachu, bez potřeby být stále ti jediní nejlepší. Amen.

1 Zpěv je možné doprovodit jednoduchou akcí, například: „Děkujeme ti...“ — ruce jako mistička, „Pane Bože“ — sepnout dlaněmi k sobě jako k modlitbě, „...tak rád“, položíme si ruce na srdce, „že jsme mohli...“ — pomalu zvedáme spojené ruce nad hlavu, „... zdraví vstát“, upažíme a chytíme se v kruhu za ruce.

2 Pokud jsou děti převážně 5–6leté, můžeme je tady upozornit na ruce „nahore a dole“. To jsou Boží ruce. Bůh to všechno stvořil (horní ruce). Co znamenají ruce dole? Že to Pán Bůh podporuje, aby maminka, tatínek a dítě zůstali spolu a měli se rádi.

3 V této fázi vyprávění je třeba ptát se krátce a připustit spíše jen krátké odpovědi (ano, ne, nebo jediná věta). Nebo nechat hlasovat zvednutím ruky. Jinak ztratíme nit vyprávění.

4 Pro funkčnost hry je důležité odstupňování obtížnosti: první charakteristika musí být obtížná, jinak kvíz nudí, poslední snadná skoro pro každého. Obtížnost je třeba přizpůsobit — pokud děti nezvládají, ulehčíme jim kvíz většími nápovědami.

Odkaz na pracovní list

[01 Stvoření světa a člověka](#)

[01 Stvoření světa a člověka - st](#)

[Stvoření světa pracovní list](#)

[DESKOVÁ HRA STVOŘENÍ SVĚTA](#)

[HLEDAČKA STVOŘENÍ SVĚTA - hra do přírody](#)

Cílová skupina

[Předškolní](#)

[Školní](#)

[Starší školní](#)

Katechetické cykly

[Dál přece nejdeme sami I \(Od stvoření k Josefovi + Od Mojžíše k Rút\)](#)

Biblický odkaz (kat)

[Genesis 2,4–25](#)

[Genesis 1,26–27](#)

[Koloským 1,15](#)